

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายในรูปแบบของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียน ชั่วของครู และความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ กับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 12 ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาด 519 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแยกประเภท (Multistage Stratified Sampling) รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ในปฏิบัติงาน แบบวัดทัศนคติต่อการวัดและประเมินผลการเรียน แบบสำรวจขวัญของครู แบบสำรวจพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ แบบสำรวจการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติในรูปแบบการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Model) เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์กับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษา และหาค่าอำนาจพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ (B) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบการถดถอยจากคะแนนมาตรฐาน (Standard Score Form)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษากับสถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียน ชั่วของครู และความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ สรุปได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาที่เข้าภาคีศึกษาทั้งสิ้น 35 ลักษณะโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์พหุคูณ รายลักษณะกับตัวพยากรณ์ 37 ตัวแปรปรากฏว่าตัวแปรการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลทุกลักษณะ มีความสัมพันธ์กับตัวพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ระหว่าง 0.175 ถึง 0.426

มีค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่พยากรณ์ได้ (R^2) ตั้งแต่ 0.035 ถึง 0.136

2. ตัวพยากรณ์ จำนวน 37 ตัวแปร แต่ละตัวมีความสามารถทำนายการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา 35 ลักษณะได้อย่างมีนัยสำคัญในจำนวนที่แตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

2.1 ทักษะการคิดและการวัดและประเมินผลการเรียน ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 15 ลักษณะ หรือร้อยละ 42.86 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.2 การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 13 ลักษณะ หรือร้อยละ 37.14 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.3 การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 วุฒิ สถานภาพสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ทำงานและภูมิลำเนาปัจจุบัน ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 9 ลักษณะ หรือร้อยละ 25.71 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.4 เพศความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 8 ลักษณะ หรือร้อยละ 22.86 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.5 อายุ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดและสถานที่ทำงาน ขวัญของครูประถมศึกษาทำนายการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 7 ลักษณะ หรือร้อยละ 20 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.6 ขวัญของครูทำนายการร่วมมือในการกำหนดนโยบาย ความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 6 ลักษณะ หรือร้อยละ 17.24 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.7 จำนวนปีที่ทำการสอน ขวัญของครูทำนายความเจริญก้าวหน้า และการเลื่อนตำแหน่ง ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 5 ลักษณะ หรือร้อยละ 14.38 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.8 ขวัญของครูประถมศึกษาคำนวณความเพียงพอของการสื่อสาร ทำนายการ

ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 ลักษณะ หรือร้อยละ 11.12 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.9 ขวัญของครูด้านความเพียงพอของรายได้ ความมั่นคงปลอดภัยและสวัสดิการ ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ลักษณะ หรือร้อยละ 9.1 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

2.10 ขวัญของครูด้านสภาพงานที่น่าพึงพอใจ การยอมรับของเพื่อนร่วมงานและความรู้สึกประสบความสำเร็จ ความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร ทำนายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 2 ลักษณะ หรือร้อยละ 5.71 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะคือ การวัดและประเมินผลของครูมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล ร้อยละ 42.86 ของลักษณะปฏิบัติงานทั้งหมด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่าที่มากที่สุดเท่ากับ 0.245 หมายความว่า ครูที่มีทักษะที่ดีต่อการวัดและประเมินผล มี การปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับเนีนา พานสมบัติ (2528) พบว่า ครูที่มีทักษะที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียน จะมีความแม่นยำในการประเมินค่าพฤติกรรมของนักเรียน

2. ผลการวิจัยพบว่าต้องพยากรณ์กลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สามารถทำนายรายการปฏิบัติงานด้านการจัดและประเมินผล 25% ของรายการปฏิบัติงาน คือ การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 และการเข้ารับอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ซึ่งตัวพยากรณ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกรายการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งให้ความหมายว่า ครูที่เข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมีระดับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล มากกว่าครูที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ทำให้มีความเข้าใจในแนวคิด จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ซึ่ง เน้นให้ เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนปฏิบัติ ส่วนการเข้ารับการอบรม

เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลนั้น ทำให้ครูได้รับความรู้ ความเข้าใจเป็นความสำคัญในวิธีการวัดผล เป็นอย่างดีและสนใจปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลในระดับมาก ซึ่งแสดงว่าการให้การอบรมทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และพัฒนาการปฏิบัติงานของคนอยู่เรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมาน พงษ์แสง (2524) ที่พบว่าครูที่เข้าอบรมตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม

3. จากผลการวิจัย ศัพท์การณกลุ่มสถานภาพส่วนตัวที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล สามารถทำนายลักษณะการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 25.71 ของลักษณะปฏิบัติงานคือ เพศ อายุ วุฒิ สถานภาพสมรสและความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนากับสถานที่ทำงาน ซึ่ง เพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล ส่วนอายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา แสดงว่าครูที่มีอายุมากส่วนหนึ่ง เป็นครูที่ทำการสอนมานาน ปฏิบัติงานด้านนี้นับแต่มีการ เปลี่ยนมาใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ทำให้มีความเข้าใจ และสนใจปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลมากกว่าครูที่มีอายุน้อย ครูที่มีวุฒิตั้งแต่ ป.กศ. หรือเทียบเท่าขึ้นไปมีการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลมากกว่าครูที่มีวุฒิ ป.กศ.

4. จากผลการวิจัยความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลร้อยละ 22.86 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด แสดงว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนที่ครูใหญ่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ จะปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครูใหญ่ที่มีความสนใจในงานวิชาการสามารถให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกระตือรือร้นในการติดตามการปฏิบัติของครู ครูที่ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับน้อยอาจมีปัญหาคงการความช่วยเหลือ ซึ่งผู้ที่ช่วยเหลือได้ดีที่สุดก็คือครูใหญ่นั้นเอง เพราะครูใหญ่เท่ากับเป็นหัวหน้างาน หัวหน้างานเป็นหัวหน้าที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคอยลงงานและวิธีปฏิบัติงานขององค์การ หรือหน่วยงานแต่ละแห่งเป็นอันมาก (อาษา เมฆสวรรค์ 2510:95) การที่ครูใหญ่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการย่อมทำให้ครูในโรงเรียนสนใจงานวิชาการ สนใจปฏิบัติงานและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับดี คือ สุภา ศิลาธร (2526) พบว่าการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนของผู้บังคับบัญชา เป็น

องค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการณ์พยากรณ์ ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพของครู

5. ผลการวิจัยขวัญของครูท่านที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานด้านการศึกษา และประเมินผลการศึกษาได้ตั้งแต่ร้อยละ 15 ของลักษณะการปฏิบัติงานทั้งหมด คือ ด้านการร่วมมือในการกำหนดนโยบายด้านความเจริญก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่งด้านความสัมพันธอันดีในหน่วยงาน ด้านการปฏิบัติอย่างยุติธรรมซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปฏิบัติงานด้านการศึกษาและประเมินผล ที่นัยสำคัญ .05 โดยมีค่า ที่มากที่สุดของแต่ละตัวพยากรณ์ เท่ากับ 0.215, 0.180, 0.204 และ 0.206 ตามลำดับ แสดงว่าครูที่มีขวัญดี ย่อมมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาของโรงเรียน แสดงความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ เข้าใจบทบาทและเป้าหมายในการปฏิบัติงานของตนเอง ร่วมกันคิดและทำงานกับครูในโรงเรียน มีเกณฑ์ประเมินผลงาน มีการพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรม สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านการศึกษาและประเมินผลของครูอยู่ในระดับมาก เพราะเขาจะปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียรยิ่งขึ้น ให้ความสนใจในการทำงานมากขึ้น ตั้งใจทำงานด้วยความกระตือรือร้นและความอุตสาหะพยายามยอมเป็นผลให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (เซวง ชื่นประโคน 2529:91)

จากการอภิปรายผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า สถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียน และอยู่ในโรงเรียนที่ครูใหญ่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านการศึกษาและประเมินผลการศึกษา โดยเฉพาะประสบการณ์ในการปฏิบัติงานครูที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และมีทัศนคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียน มีความสัมพันธ์ การปฏิบัติงานด้านการศึกษาและประเมินผลการศึกษาของครูประถมศึกษาได้มากกว่าตัวพยากรณ์กลุ่มอื่น ซึ่งทำให้เชื่อได้ว่าถ้ามีการจัดอบรมเกี่ยวกับงานด้านการศึกษาและประเมินผลการศึกษา ให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแล้ว จะเป็นแรงกระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานด้านการศึกษาและประเมินผลในระดับมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และจากการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษานั้นปรากฏว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่อกระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลมากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานการประถมศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้กับครูประถมศึกษาอย่างทั่วถึง
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษาในระดับที่สูงกว่าโรงเรียน ควรสนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ จัดอบรมให้ความรู้และเพิ่มพูนความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศภายในและติดตามผล ทั้งนี้เพื่อให้ครูใหญ่สามารถแนะนำให้ครูเข้าใจและสอนตามแนวหลักสูตรที่กำหนดให้ และควรสนับสนุนให้ครูใหญ่ได้สร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน เช่น การสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนได้มีการอบรม สัมมนาและศึกษาเพิ่มเติม ตลอดจนแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานนั้นๆ และในการพิจารณาความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษานั้นควรพิจารณาถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการด้วย
3. จากข้อค้นพบว่า ขวัญของครูและทัศนคติต่อการวัดและประเมินผลการเรียน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการใช้ครู ควรหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้ครูมีขวัญดีและมีทัศนคติที่ดี เพื่อให้ครูมีกำลังใจ มีความพอใจในงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ มีความรับผิดชอบและสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย